

М.А. Асанов, А.Ж. Жиянбеков
б.и.к., проф. ОшТУ, инженер - программист ОшТУ
M.A. Asanov, A.Zh. Jiyanbekov
c.b.s., prof. OshTU, Software engineer OshTU

**ТАПШЫРМАЛАРДЫН ОПТИМАЛДУУ ФОРМАЛАРЫНЫН НЕГИЗИНДЕ
СТУДЕНТТЕРДИН БИЛИМИН КОМПЬЮТЕРДИК ЫКЧАМ ТЕСТИРЛӨӨ**

Макалада тапшырмалардын оптималдуу жаңы формаларынын негизинде студенттердин билимин компьютердик ыкчам тестирилөөнүн ыкмалары жана анын программасынын, аны менен иштөөнүн өзгөчөлүктөрү жазылган.

Негизги сөздөр: студенттер, билимин текшерүү, компьютердик ыкчам тестирилөө.

**ASSIGNMENTS ON THE BASIS OF OPTIMAL FORMS OF TESTING STUDENTS'
KNOWLEDGE OF COMPUTER OPERATION**

Test article test the knowledge of students on the basis of new forms of computing optimal operational methods and its program and its features.

Key words: students, examination, testing a computer keyboard.

Компьютердик программа иштелип чыккан тесттик тапшырмалардын оптималдуу (компактуу, түзүүгө жана аткарууга аз убакыт талап кылган) жана өркүндөтүлгөн (системалык) формаларынын [1,2] негизинде Дельфи тилинде түзүлгөн.

Тапшырмалардын бул формаларынын негизинде тестирилөөнү өткөргөн кезде, “Компакт тест” деп аталып, пайдаланылган компьютердик программа да, аны менен иштөө да абдан жөнөкөйлөшөт. Мисалы, программадагы туш келди тандап алуу («случайная выборка») деген компьютердик программалык буйрук (команда) да, амал (действие) да керек болбой калат. Анткени тесттик тапшырмалар адаттагыдай өзүнчө бири-бири менен байланышпаган суроолордон турбай, көп суроолордун бүтүндөй системасынан турган форма түрүндө тема же глава боюнча түзүлөт. Тапшырма кайталанып түшүп калса да эч нерсе болбойт, анткени студент даярданмайынча тапшырма боюнча алган баа (балл) өзгөрбөйт. Тапшырмалар (формалар) маалымат кампасында белгилүү тартипте, белгилүү даректер боюнча сакталат. Адаттагы тестирилөөнүн кемчилдиги, туура эмес усулдук жагы суроолордун баарын адегенде “бир казанга” аралаштырып жиберип, андан кийин кайра “туш келди” (случайно) тандап алынып жаткандыгында.

Сунушталып жаткан системада тестирилөөнү уюштуруу маселелери да оңойлошот. Студенттер каалаган учурда өз-өзүнчө да, тайпа (топ) менен бирге да тестирилөөдөн өтүшсө боло берет. Студент оң балл алыш үчүн мурдагыдай бүт предмет боюнча дарексиз даярданбай (бул алар үчүн бир топ кыйынчылыктарды туудурат), белгилүү бөлүк, глава, темалар боюнча ирет-ирети менен даярданышат. Бул жагдайдын методикалык жактан да ыңгайлуулугу айкын көрүнүп турат. Студент кайсы бөлүктөн (главадан, темадан) канчалык деңгээлде даярдангандыгын өзү баалай алат.

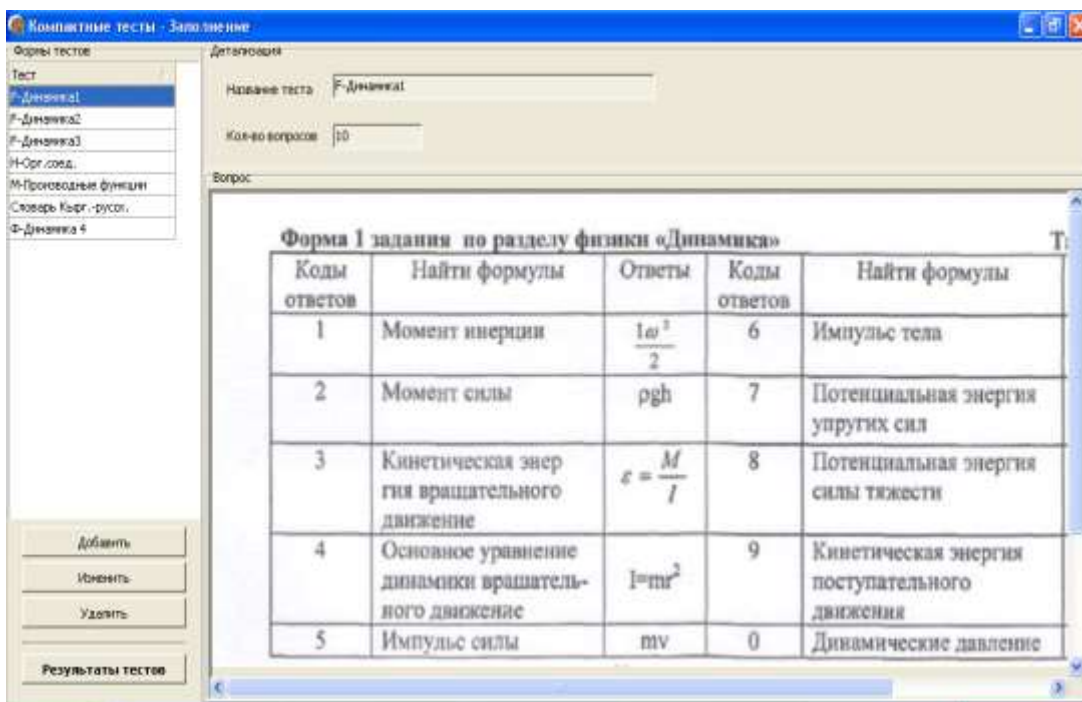
1-8 сүрөттөрдө тесттик формаларды кийирүү жана тапшырмаларды аткаруу үчүн жасалган башкаруу терезелери көрсөтүлгөн. Берилген тапшырманын текстин (мазмунун) форма боюнча окутуучу клавиатурадан терип да, же бүтүндөй эле даярдалган формасын (фотография түрүндө) сканердин жардамы менен да кийире алат.

1-сүрөттө тесттик тапшырманы кийирүү же толтуруу үчүн даярдалган “Компактные тесты-дополнение” деп аталган жумушчу терезе келтирилген. Бул терезеден тесттик

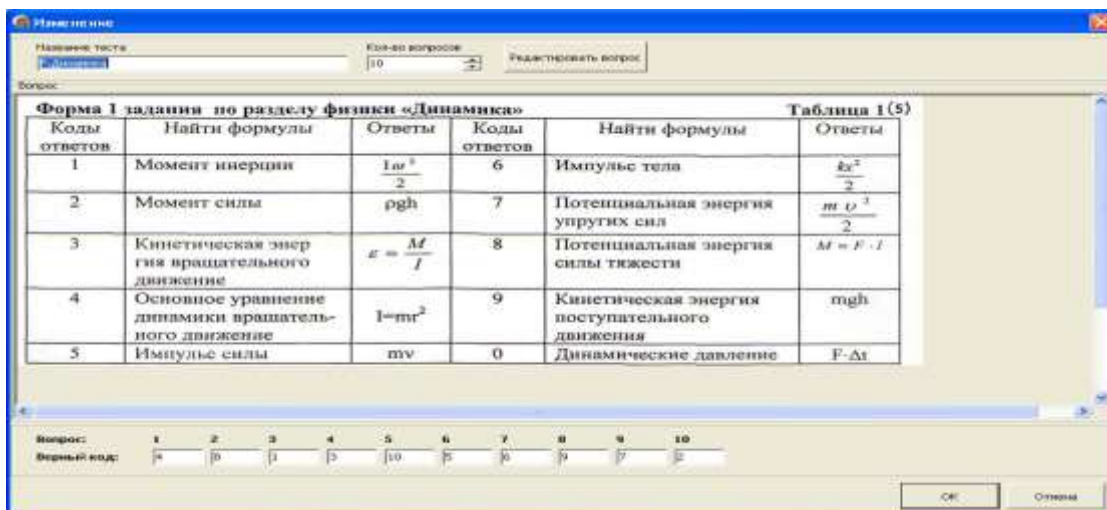
тапшырмалардын белгиленген бирөө жана алардын тизмеси көрүнүп турат. “Добавить”, “Изменить”, “Удалить” жана “Результаты тестов” деген баскычтары бар.

Тапшырманын текстин (мазмунун) клавиатура аркылуу терүү үчүн бул терезедеги “Добавить” баскычын басуу керек. Дароо эле толтурула элек 10 суроо, 10 жоопко ылайыкташтырылган форма чыгат (3-сүрөт). Тесттик тапшырманын (форманын) атын атайын терезече аркылуу кийирип, суроолордун санын кийирүү керек (2-сүрөт). Анткени, суроолордун саны 10 эле болбостон, 5, 3 же 20 болуп калышы да мүмкүн. Андан кийин “Редактировать вопрос” деп аталган баскычты бассак, башкаруучу инструменттери менен жабдылган атайын Word терезеси экранга чыгат. Форманы толтуруу кадимки эле (бизге көнүмүш) ыкмалар менен жүргүзүлөт.

Заполнение тестов

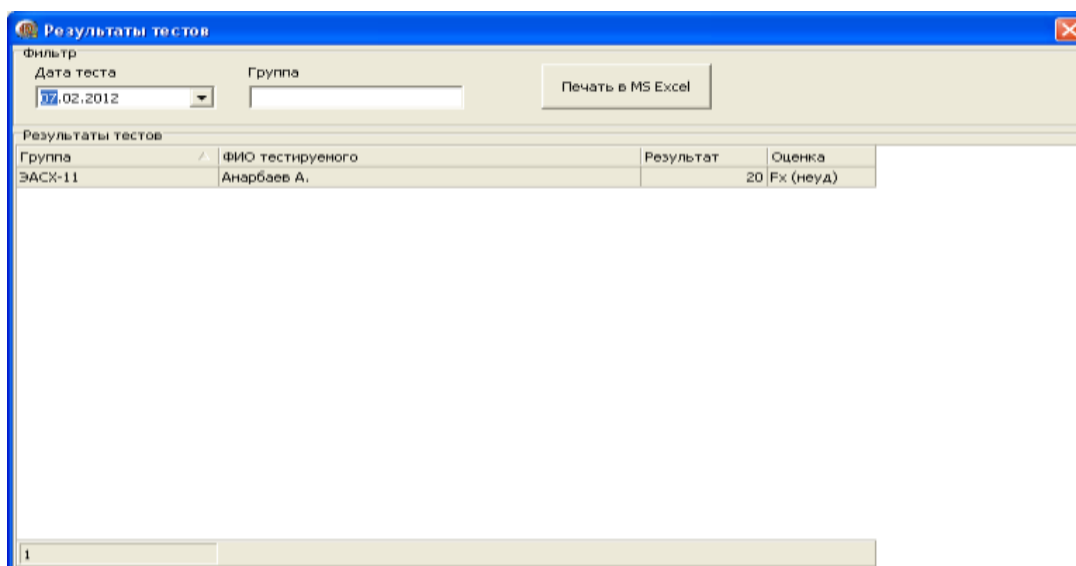
1- Сүрөт

2-сүрөт

№	Вопрос	Отв ет	№	Вопрос	Отв ет
1			6		
2			7		
3			8		
4			9		
5			10		

3-сүрөт

4-сүрөт

Результаты тестов				
№	Группа	ФИО	Результат	Оценка
1	ЭАСХ-11	Анарбаев А.	20	Ех (неуд)
				07.02.2012

5-сүрөт
Проведение тестов

Тестер - Начало

Перед началом теста заполните данные:

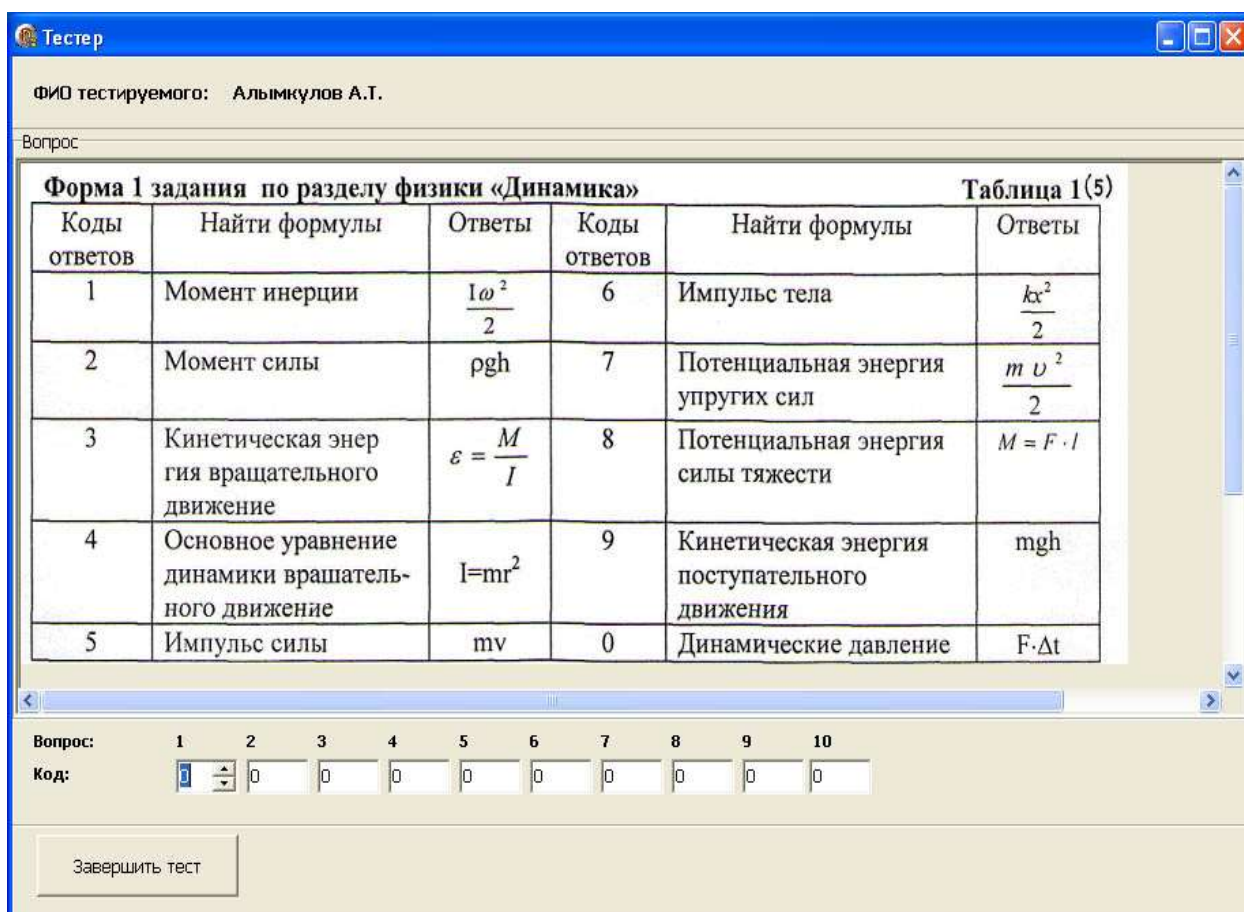
Введите Вашу фамилию
Анарбаев А.

Введите Вашу группу
ЭАСХ-11

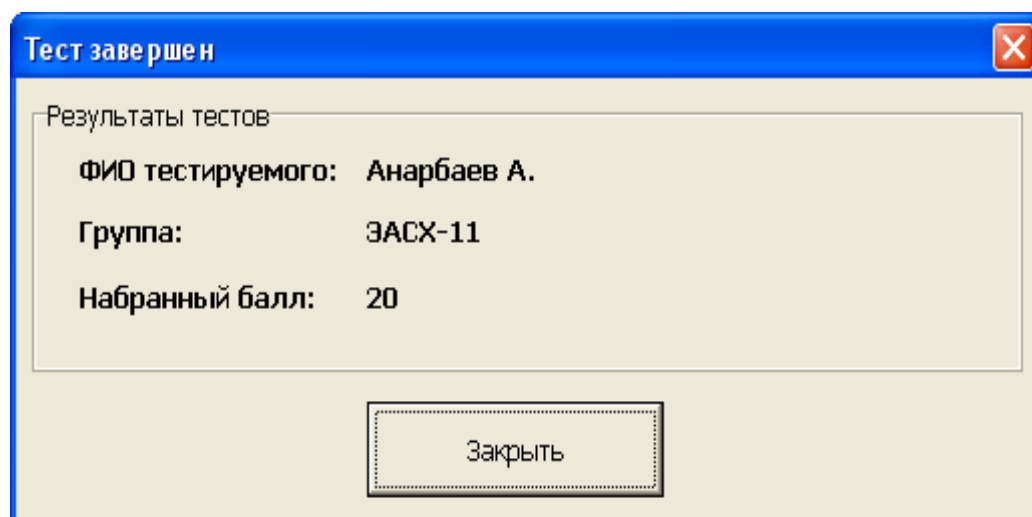
Выберите название проводимого теста
Е-Динамика1

Закреть Начать тест

6-сүрөт

7-сүрөт

8-сүрөт

Таблицаны (форманы) толтуруп бүткөндөн кийин аны компьютердин эсине сактап туруп, бул терезени жапсак, акыркы толтурулган форманы мурунку “Компактные тесты-заполнение» деп аталган жумушчу терезенин ичинен көрөбүз.

Туура жооптордун коддорун (номерлерин) терезенин төмөнкү сол жактагы терезечелер аркылуу кийрип, “ОК” (даяр болду) баскычын баскандан кийин тесттик тапшырма тестирилөөгө даяр болот (2-сүрөт).

Сканердин жардамы менен фотосүрөт (фотография) түрүндө “Word”до мурунтан даярдалган тесттик тапшырманын формасын “Компакт тест” программасына кийирүү үчүн экрандагы керектүү форманы белгилеп алып, “копировать” деген буйрук берүү керек. Андан кийин “Компакт тест” программасына кирип, “Добавить” баскычын басуу керек. “Word”до толтурула элек 10 суроо, 10 жоопко ылайыкташтырылган форма чыгат. Курсор жана “Del” командасы аркылуу толтурула элек форманы өчүрүп, анын ордуна “Вставить” буйругу менен жаңы даяр форманы коёбуз. “Word”ду жапсак жаңы форма “Компакт тест” программасынын “Изменение” деген терезенин ичинде көрүнүп калат. Атайын терезечелер аркылуу жаңы формага ат коюп, суроолордун санын көрсөтүп, туура жооптордун коддорун кийиргенден кийин “ОК” бассак программа жаңы форма боюнча тестирилөөгө даяр болот. Жаңы форма тапшырмалардын тизмесине да кирип калат.

Эгерде даяр формалар мурда кийирилген болсо, алардын бирөөнү тизмеден тандап алуу керек. Тесттердин аталышы, мисалы, «F-Динамика 1», «F-Динамика 2» ж.б. у. с. болушу мүмкүн. “F” – физика сабагын билдирет, “Динамика” – Механиканын бөлүгүн (главасын) көрсөтөт. 1,2,...- тапшырмалардын варианттары. М – математиканы белгилейт, С – химияны билдирет. “Изменить” баскычы аркылуу туура жооптордун коддорун керек болсо өзгөртүүгө болот. Өзгөртүү бир эле тапшырманын өзү кайра-кайра көп жолу чыгып калбашы үчүн кээде эле жасалат. Туура коддорду өзгөрткөндөн кийин (же өзгөртпөй калтыргандан кийин) тестирилөөнү баштай берсе болот.

Тестирилөө “Тестер” деп аталган атайын өзүнчө программанын жардамы менен жүргүзүлөт. Тестирилөөнү жүргүзүү үчүн даярдалган жумушчу терезелер 6-8 сүрөттөрдө көрсөтүлгөн. Программага киргенде эле “Тестер-начало” терезеси чыгат.

Студент өзүнүн фамилиясын, тайпасын кийирет, андан кийин ушул эле терезе аркылуу тапшырманы тандап алат (же окутуучу тандап берет). “Начать тест” баскычын басканда экранга тесттик тапшырма (форма) чыгат. Студент туура деп эсептеген коддорду атайын терезечелер аркылуу компьютерге кийирет. Кийиргенден кийин “Завершить тест” баскычын басса, компьютер дароо эле жооптун жыйынтыгын 100 баллдык системада, студенттин аты жөнү менен өзүнчө терезеде чыгарат. Ошону менен катар, студент тест тапшырган студенттердин тизмесине кирип, компьютердин эсинде сакталып калат. Бул терезени жапкандан кийин компьютер кийинки студентти тестирилөөгө даяр болуп турат. Сунушталган тестирилөө процесси абдан жөнөкөй, кыска жана ыкчам болоору айкын көрүнүп турат.

Эгерде тест тапшырган студенттердин тизмесин, аты жөнүн билүү керек болсо “Компактные тесты. Заполнение” деп аталган жумушчу терезе аркылуу “Результаты” деген баскычты басып маалымат алынат же принтерден чыгарып алынат (4,5-сүрөттөр). Тестирилөөнүн жыйынтыгы (ведомость) баалоонун 100 баллдык системасы менен бирге 7 баллдык ECTSтик (A,B,C,D,E,Fx,F) системасында чыгат.

Адабияттар:

1. Асанов М.А. Инновационные технологии организации учебного процесса. Научно-практическое пособие. Ош: ОшГУ. 2009. 78 с.
 2. Асанов М.А., Абдалиев У. Новые формы задания для компьютерного тестирования знаний студентов. Ж. Известия вузов. Бишкек. 2003. № 1-2. С. 160-164.
-